

**YMPÄRISTÖMINISTERIÖN JA
SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUKSEN**

TULOSSOPIMUS

**SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUKSEN
TULOSTAVOITTEISTA VUOSILLE 2010-2012**

TULOSSOPIMUS

Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus (SYKE) ovat tehneet tämän sopimuksen Suomen ympäristökeskuksen tulostavoitteista vuosille 2010 - 2012. Tulossopimusta täydentävät T&K-liite ja palveluliite, jotka konkretisoivat vuoden 2012 tavoitteita.

Sopimus tarkentaa ja täydentää ympäristöministeriön vuoden 2012 talousarvion yhteydessä Suomen ympäristökeskukselle asettamia alustavia tulostavoitteita. Maa- ja metsätalousministeriö ja Suomen ympäristökeskus tekevät erikseen ao. ministeriön toimialaa koskevat tulossopimukset.

Suomen ympäristökeskuksen toiminta-ajatuksista ja tehtävistä on säädetty laissa Suomen ympäristökeskuksesta (1069/2009) sekä valtioneuvoston asetuksessa Suomen ympäristökeskuksesta (1828/2009).

1 TOIMINNAN VAIKUTTAJUUS

1.1 Toiminnan painopisteet 2010-2012

Suomen ympäristökeskus tukee ympäristöpolitiikan tavoitteiden ja keinojen arviointia ja valintaa sekä ympäristöpolitiikan toimeenpanon valmistelua tuottamalla ympäristöongelmien ratkaisemisen ja ennakoinnin kannalta olennaista tutkimus- ja seurantatietoa sekä ympäristöhallinnon ja koko yhteiskunnan tarpeita vastaavia asiantuntija- ja viranomaispalveluja.

Tutkimuksen ja asiantuntijapalveluiden painopisteitä ovat:

- Ilmastonmuutoksen hillintä, erityisesti energiakysymysten ja yhdyskuntasuunnittelun kannalta, ilmastonmuutoksen kytkentä muuhun ympäristönsuojeluun sekä ilmastonmuutokseen sopeutuminen.
- Nousevien ympäristökysymysten ennakointi, ympäristöpolitiikan ja sen keinojen vaikuttavuus sekä ympäristönäkökulman integrointi muihin politiikka-alueisiin.
- Taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävä talous (Green Economy), erityisesti kokonaisnäkemysten luominen sekä kriteerien, arviointimenetelmien ja erilaisten ohjausmallien kehitystyö. Tähän sisältyy kestävä tuotanto ja kulutus, energia- ja materiaalitehokkuus sekä luonnonvarojen ja ekosysteemipalveluiden kestävä käyttö, elinkaaritarkastelut sekä kestävä kehityksen, kasvun ja kilpailukyvyyn suhteiden määrittely, ekotehokkuus, teollisuuspäästödirektiivin mukaiset toimet sekä muut tarpeelliset ja ohjauskeinot.
- Asumisen, liikennejärjestelmien, viherrakenteen ja muun maankäytön kestävyyttä tukeva yhteensovittaminen rakennetussa ympäristössä ja erityisesti kaupungeissa
- Merensuojelu ja merten kestävä käyttö, erityisesti uuden tietämyksen ja innovaatioiden tuottaminen, merialueisiin kohdistuvien eri tavoitteiden yhteensovittaminen ja meristrategian toimeenpano
- Luonnon monimuotoisuuden suojelu erityisesti suhteessa maankäyttöön, ilmastonmuutokseen ja ekosysteemipalveluiden hyödyntämiseen.
- Yhdennetty vesien käyttö, hoito ja suojelu valtioneuvoston päätöksen, EU:n vesipolitiikan ja meristrategian toimeenpanemiseksi.
- Ympäristöriskien hallinta, erityisesti nousevien aineiden (emerging pollutants), kuten teollisten nanomateriaalien ominaisuuksien sekä käyttäytymisen ja -vaikutusten kokeellinen tutkimus, sekä haitallisiin aineisiin liittyvien tutkimus- ja kunnostusmenetelmien sekä riskinarviointi- ja hallintakeinojen kehittäminen ympäristöriskien ennakoinnin ja hallinnan tarpeisiin
- SYKEN mittanormaalilaboratorion toiminnan vakiinnuttaminen ja vaikuttavuuden lisääminen ympäristömittausten laadun varmentajana ja asiantuntijana.
- Luonnonvaroja, ympäristön tilaa, päästöjä sekä muita paineita ja riskejä kuvaavien tietovarastojen ja -järjestelmien entistä parempi käytettävyys päätöksenteon tukena.

1.2 Vaikuttavuuden arviointi

SYKEN toiminnan vaikuttavuutta arvioidaan sillä, kuinka hyvin tuotettu tieto ja palvelut vaikuttavat ympäristöä koskevaan suunnitteluun, päätöksentekoon, lainsäädännön valmisteluun ja toimeenpanoon. Vaikuttavuuden arviointi perustuu itsearviointeihin, välillisiin mittareihin sekä ministeriölle tehtävään kyselyyn. Vaikuttavuuden arviointia ja kuvaamistapoja kehitetään sopimuskaudella.

Toiminnan kohdistamista painopistealueille arvioidaan

- voimavarojen kohdentumisen tarkastelulla. Tarkastelun tueksi kehitetään työajan seuranta palvelumaan entistä paremmin voimavaratarkasteluja
- Toiminnallisten tulosten toteutumisen arvioinnilla (projektien toteutuminen tavoitteiden mukaisesti, palveluiden laadun ja vaikuttavuuden arviointi kyselyllä ja itsearviointilla)

Onnistumista tiedon tuotannossa sekä tiedon ja palvelujen tarjoamisessa arvioidaan sektorikohtaisten tulostavoitteiden toteutumisen yhteydessä toimintakertomuksessa.

Tavoitteet strategisille mittareille:

Mediabarometri on SYKEstä riippumaton keino seurata SYKEN työn julkista näkyvyyttä ja yhteisökuva, jotka indikoivat vaikuttavuutta.

- Tavoitteena on SYKEN mediakuvan ja -palveluiden säilyttäminen vähintään vuoden 2009 tasolla, jolloin SYKEN saamat arviot olivat erittäin hyvät. Mediakuvaindeksi oli 3,63 vuonna 2009. Mediakuvaindeksiin vaikuttavat tunnettuus, yhteisökuvan myönteisyys ja viestinnän toimivuus. Tavoitteena on erityisesti tunnettuuden parantaminen.

	2005	2007	2009	Tavoite 2010- 2013
Mediakuvaindeksi	3,50	3,42	3,63	3,7
Tunnettuus	2,99	2,87	2,98	3,3
Julkisuusstrategia	3,71	3,59	3,92	3,9
Mielikuvat johdosta ja työntekijöistä	3,82	3,71	4,04	4
Mediakuvaindeksi / Sijoittuminen julkisyhteisöjen vertailussa	2.	4.	4.	1.-2.

Julkaisujen määrä julkaisutyypeittäin: Julkaisujen määrä antaa viitteitä vaikuttavuudesta, kun julkaisu- ja tarkastellaan eri ryhmissä. Tieteelliset julkaisut kertovat SYKEN osallistumisesta tiedeyhteisöön ja teorioiden ja menetelmien kehitystyöhön. Ammatillisten julkaisujen määrä viestii puolestaan kyvystä tukea päätöksentekoa käytännön kysymyksissä. Populaarijulkaisujen määrä kertoo osallistumisesta julkiseen keskusteluun. Julkaisujen määrän kehitys eri julkaisufoorumeilla kertoo myös SYKEN työn tuloksista ja laadun hallinnasta, mutta tämä edellyttää yleensä julkaisutoiminnan yksityiskohtaista analysointia.

- Tavoitteena on väitöskirjojen, kansainvälisissä sarjoissa julkaistavien tieteellisten artikkelien sekä laajalevikkisten ammatillisten artikkelien määrän lisääminen T&K-toiminnan tulosten esittämisessä. Viimeksi mainittujen artikkelien julkaisemista suunnataan nykyistä enemmän ammattilehtiin ja kansainvälisiin tieteellisiin korkean impact-tekijän julkaisusarjoihin. Entistä enemmän tuloksia esitetään myös sähköisten verkkopalvelujen kautta.

- Tavoitteet SYKE:n julkaisutuotannolle julkaisutyypeittäin suunnitelmakaudella ovat seuraavat:

Julkaisutyypit	Keskiarvo 2006-2009 kpl/vuosi	Tavoitetaso* 2010-2012 kpl/vuosi
Väitöskirjat	7	10
Tieteelliset alkuperäisartikkelit kv. tieteellisissä kausijulkaisuissa	153	200
Ammatilliset artikkelit	84	120
Laajalle yleisölle tarkoitetut kirjoitukset	88	110

*MTL:n osan liittäminen SYKE:n otettu huomioon tavoitetasossa.

2 TULOKSET JA LAADUN HALLINTA

2.1 Strategiset muutostavoitteet

Yhteistyön edistäminen toiminnan vaikuttavuuden ja tuottavuuden parantamiseksi

Ympäristökysymysten kokonaisvaltainen käsittely edellyttää jatkossa erityisesti yhteiskunnallisen ja taloudellisen osaamisen vahvistamista sekä yhteistyön tiivistämistä ja verkottumista muiden tutkimuslaitosten, yliopistojen, päättäjien ja elinkeinoelämän kanssa. Tämän mukaisesti SYKE osallistuu osakkaana energia- ja ympäristötoimialan SHOKin (Strategisen huippuosaamisen keskittymä) Cleen Oy:n ja muidenkin toiminnan kannalta keskeisten huippuosaamisen keskittymien toimintaan samoin kuin vuonna 2009 perustetun Finnish Water Forumin toimintaan. SYKE:n Hiilineutraalit kunnat –hanke (HINKU) on innovatiivinen esimerkki yhteistyön lisäämisestä kuntien ja elinkeinoelämän kanssa.

SYKE vahvistaa yhteistoimintaansa yliopistojen ja muiden tutkimuslaitosten kanssa yhteisten professoreiden kautta, osallistumalla tutkijakouluihin ja kansallisena verkostona huippututkimushakuihin.

SYKellä on vahva rooli ympäristötutkimuksen infrastruktuurin ylläpidossa mm. ylläpitämällä ja kehittämällä ympäristötietojärjestelmää EnviDataa, joka on todettu osaksi tulevaa kansallista tutkimusinfrastruktuuria ja joka liittyy myös luonnonvara- ja ympäristötutkimuksen yhteenliittymän (LYNET) tietojärjestelmiin. EU-tasolla SYKE osallistuu EU:n tutkimusinfrastruktuurihankkeeseen LIFE-WATCH, jossa luodaan ympäristötietojärjestelmän puitteet eurooppalaisella tasolla. Lisäksi SYKE koordinoi Suomen pitkäaikaisen ympäristötutkimuksen verkostoa (FinLTSER) sekä ylläpitää ja kehittää merentutkimuksen tutkimusinfrastruktuuria. Tavoitteena on kehittää yhteiskäyttöistä Itämeren alueen tutkimusinfrastruktuuria ja hyödyntää uusinta teknologiaa ja automatisoitua tiedonkeruuta enenevässä määrin.

Yhteistyössä onnistumista kuvataan mm. yhteisten hankkeiden määrällä ja toiminnan volyymin euroina ja henkilötyövuosina.

Luonnonvara- ja ympäristötutkimuksen yhteenliittymä

Luonnonvara- ja ympäristötutkimuksen yhteenliittymä (LYNET) on osa sektoritutkimusuudistusta ja toteuttaa yhteisiä tutkimusohjelmia ja seurantoja sekä tuottaa koordinoitusti asiantuntijapalveluita ja tutkimuksen tuki- ja infrastruktuuripalveluja. Toiminnan tehostamiseen ja kustannussäästöjen aikaansaamiseen pyritään toimintamalleja yhtenäistämällä ja yhteistyötä tiivistämällä muun muassa laboratoriotuotannon, kansainvälisen hanketoiminnan, kirjasto- ja tietopalvelujen, menetelmäpalvelujen sekä toimitilojen osalta. LYNET-

laitosten toimitilat sijoittuivat v. 2011 Oulussa Oulun yliopiston yhteyteen. Samantyyppinen kehitys on meillä Joensuussa ja Jyväskylässä.

LYNET-yhteenliittymän toimintaan liittyvät tavoitteet vuodelle 2012:

- LYNETin tutkimusohjelmien toteuttaminen: Itämeri, Ilmastonmuutos, Biotalous & Kestävä maankäyttö.
- Tutkimustoiminnasta suunnataan kasvava osuus tutkimusohjelmiin. SYKE koordinoi LYNETin Itämeri ja Ilmastonmuutos tutkimusohjelmia, ja osallistuu aktiivisesti kaikkien LYNETin ohjelmien suunnitteluun ja toteuttamiseen. SYKEN omat tutkimusohjelmat tukevat LYNETin tutkimusohjelmia.
- Ohjelmien puitteissa tehdään tutkimushanke-esityksiä ympäristö- ja luonnonvarapolitiikan kannalta strategisesti tärkeiltä aihealueilta kansallisille ja kansainvälisille tutkimusrahoittajille LYNET-laitosten ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.
- Ohjelmien avulla edistetään ennakointityötä.
- Ohjelmien puitteissa järjestetään keskustelutilaisuuksia, joissa voidaan asianomaisten ministeriöiden asiantuntijoiden kanssa käydä vuoropuhelua hankkeista, niiden tavoitteista ja tuloksista.

- Tietojärjestelmiä koskevan yhteistyön tiivistäminen
- IT-järjestelmien kehittäminen kohti yhtenäistä arkkitehtuuria: EU:n life+ hanke LifeData (METLAN vetämä, SYKE ja RKTL mukana). Hanke tähtää luonnonvara-aineistojen käytön lisäämiseen ja säilymisen turvaamiseen. Lisäksi VM:n tuottavuushankkeen valmistelu (EnviBase) yhteistyössä LYNET-laitosten ja IL:n kanssa. Tavoitteena on tutkimusaineistojen ja olemassa olevien ympäristötietojen tehokas hyödyntäminen; yhteisen arkkitehtuurin luonti, tietojen keruun, varastoinnin ja jakelun edistäminen yhteisillä alustoilla ja rajapinnoilla. Arkkitehtuurityö toteutetaan osana julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuurityötä sekä sen mukaisia periaatteita ja ohjeita noudattaen.
- Yhteistyö valtionhallinnon Kieku-järjestelmän käyttöönottoon valmistautumisessa

- Tietovarantojen hyödyntämisen ja aineistojen yhteiskäytön tehostaminen
- Yhteisen datapolitiikan täytäntöönpanon käynnistäminen
- LYNET-laitosten yhteisen julkaisuarkiston perustaminen. Julkaisuarkisto edistää laitosten julkaisu-tuotannon näkyvyyttä ja käyttöä asiantuntija- ja tutkimustyössä.
- Strategisen seurantojen kehittämishankkeen käynnistäminen (SYKEN vetämä), joka edistää ja yhtenäistää LYNET laitosten ympäristön tilan seurantoja yhteistyössä aluehallinnon ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa.

- Laboratoriotoininnan kehittäminen osana LYNETin toimintaa, tarkoituksena lisätä yhteistyötä ja resurssien käyttöä yhteistyössä aluehallinnon ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa
- LYNETin yhteisen laboratoriotoininnan käynnistäminen Oulun yliopiston yhteydessä sekä toiminnallisen yhteistyön tiivistäminen Joensuussa.
- Kansallisen vertailulaboratorion toiminnan ja palvelujen yhteistyömahdollisuuksien luomisen jatkaminen LYNET –kumppanien ja valittujen tutkimuslaitosten kanssa.

Kansainvälistymisen vahvistaminen osaamisen ja vaikuttavuuden parantamiseksi

Ympäristötutkimuksen ja -osaamisen syventämiseksi ja kilpailukyvyyn parantamiseksi laajennetaan kansainvälisiä yhteistyökumppanuuksia (muun muassa PEER-verkosto, Euroopan EPA-verkosto, EurAqua, LTER-Europe ja globaali ILTER, Eurooppalaisten tutkimuslaitosten ja referenssilaboratorioiden yhteistyöverkosto NORMAN, ALTER-Net) ja lisätään tutkija- ja asiantuntijavaihtoa mm. FiDiPro-ohjelman avulla. FiDiPro - Finland Distinguished Professor Programme on Suomen Akatemian ja Tekesin yhteinen rahoitusohjelma, joka tarjoaa suomalaisille yliopistoille ja tutkimuslaitoksille mahdollisuuden palkata ulkomaisia tai pitkään ulkomailla toimineita suomalaisia huippututkijoita määrääjäksi Suomeen.

Kansainvälisen asiantuntijapalvelutoiminnan volyyymiä pyritään kasvattamaan laajentamalla asiakaskuntaa ja monipuolistamalla palveluita, hanketyyppejä ja yhteistyötapoja rahoittajien, kohdemaiden hallinnon sekä kansainvälisten organisaatioiden kanssa. Suomen kehitysyhteistyöpolitiikan linjaukset korostavat ympäristöasioiden merkitystä kehitysyhteistyössä ja myös hallinnon osaamisen merkitystä korostetaan. Kohdentamisessa otetaan huomioon erityisesti ympäristöministeriön kansainvälisen toiminnan linjaukset.

Ulkopuolisen rahoituksen lisääminen

Ulkopuolisen rahoituksen määrän lisääminen on ennakoivan toiminnan ja korkeatasoisten palvelujen turvaamisen edellytys. Taloudellisen liikkumavaran luominen on olennainen edellytys sille, että toimintaa pystytään kehittämään ja suuntaamaan entistä vahvemmin strategisille painopistealueille. Ulkopuolisen rahoituksen hankintaa pyritään tehostamaan voimakkaasti. Tämä edellyttää myös voimavarojen kohdentamista itse rahoituksen hankintaan liittyviin tehtäviin ja kilpailukyvyyn parantamista toiminnan kaikilla osa-alueilla.

Tutkimus- ja kehitystoiminnan, laboratoriotoiminnan sekä asiantuntijapalveluiden alueellistaminen 2010-2012

SYKEN tarkoituksena on alueellistaa toimintamomentilta ja ulkopuolisella rahoituksella palkattua henkilöstöä niin, että alueellisten toimipaikkojen (Oulu, Jyväskylä, Joensuu, Ystävyyspuisto Kuhmossa) volyymi vuoteen 2015 mennessä on noin 100 htv. Vuosina 2010-2012 alueellisten toimipaikkojen työpanos kasvaa yhteensä 30 htv.

Toiminnan järjestelmällinen arviointi jatkuvan kehitystyön perustana

Kansainvälinen arviointipaneeli arvioi SYKEN tutkimus- ja kehittämistoiminnan ja asiantuntijapalveluiden laatua ja vaikuttavuutta kattavasti vuonna 2008. Ennen seuraavaa yhtä perusteellista arviointia tullaan toteuttamaan pienempiä arviointeja erikseen määriteltäviltä aihealueilta. Arviointien sisältö, toteutustapa ja aikataulusuunnitelma on vuodelle 2010.

Suunnitelmakaudella toteutetaan toiminnan itsearviointi CAF-mallia soveltaen. CAF- arviointi kohdistuu toimintakäytäntöjen ja toiminnan tuloksellisuuteen vaikuttavien tekijöiden tunnistamiseen ja kehityskohteiden tunnistamiseen. Arvioinnin tulosten perusteella käynnistetään tarpeelliset uudistushankkeet. Lisäksi arvioidaan sisäisen valvonnan tilaa ja kartoitetaan riskejä.

SYKE on kerännyt asiakaspalautetta yksittäisiltä toiminta-alueilta (koulutustilaisuudet, ICT-palvelut, laboratoriopalvelut, erityiset arviointihankkeet). Sopimuskaudella kehitetään kysely, joka antaa yleistietoa SYKEN tärkeimpien asiakkaiden kokemuksista SYKEstä yhteistyökumppanina, palvelujen tarjoajana ja kehittäjänä. Kyselyn perusteella voidaan tehdä johtopäätöksiä SYKEN tuloksista ja laadun hallinnasta. Samalla saadaan lisätietoa SYKEN työn vaikuttavuudesta.

Tieteellisen vaikuttavuuden arviointia kehitetään ottamalla käyttöön julkaisujen viittauksiin perustuva mittari, joka mahdollistaa SYKEN tieteellisen julkaisutoiminnan vertailun kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.

SYKEN vetämänä yhteistyössä muiden sektoritutkimuslaitosten kanssa yhtenäistetään tulokolmion (vaikuttavuus, tulokset ja laadun hallinta, toiminnallinen tehokkuus, henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen) osien keskeisimpien mittareiden kuvauksia, jotta toiminnan vertailtavuus helpottuisi. Samalla pyritään löytämään keinoja tietojen keruun tehostamiseen, jotta moninkertainen samojen tietojen toimittaminen eri tarpeisiin vähenisi. SYKEN sisällä lisätään vaikuttavuutta kuvaavien välillisten mittareiden käyttöä (esim. lausunnot, eduskuntakuulemiset jne.)

Toiminnan kohdistamista painopistealueille arvioidaan voimavarojen kohdentumisen tarkastelulla. Tarkastelun tueksi kehitetään työajan seuranta palvelemaan entistä paremmin voimavaratarkastelua.

SYKEN strategia on tarkistettu vuonna 2010. Strategian toteutus ajoittuu suunnitelmakaudelle. Samalla uudistetaan toiminnan suunnittelun ja seurannan prosesseja sekä lisätään johtamista tukevien mittareiden käyttöä.

Voimavarojen käytön kohdentamisen hallittu muuttaminen 2010- 2012

SYKEN voimavarojen kohdistamista eri tehtäväalueiden tutkimus- ja kehitys- sekä pysyviin palvelutehtäviin ohjaavat:

- eri tehtäväalueelle asetettavat tavoitteet ja niiden muutokset
- henkilöstövoimavarat
- talousarviorahoituksen määrä sekä ulkoisen rahoituksen kehittyminen
- toimintakäytäntöjen tehostamistoimenpiteiden läpivienti

Tuottavuusohjelma vähentää SYKEN budjettirahoitusta ja henkilöresursseja, mikä heijastuu toimintaan. SYKE on määritellyt yleiset kriteerit resurssivähennysten kohdentamiseksi. Tuottavuusohjelman mukaiset vähennykset ovat yhteensä 69 henkilötyövuotta vuodesta 2006 vuoteen 2015 mennessä. Tästä tulossopimuskaudelle 2010-2012 kohdistuva vähennys on noin 25-30 henkilötyövuotta. Tämän lisäksi budjettisidonnaisen erillisrahoituksen ennakoidaan vähenevän vuosina 2010 – 2012 vuoden 2009 tasosta osin väliaikaisesti ja osin pysyvästi. Toimintamenojen ja erillisrahoituksen väheneminen miljoonalla eurolla merkitsisi tuottavuusohjelman toteuttamisen lisäksi yhteensä noin 20 henkilötyövuoden vähentämistä budjetti- ja palvelusopimusrahalla palkatuista henkilöistä.

SYKE kohdistaa toimintameno- ja rahoitusta t&k- tehtäviin, pysyviin palvelutehtäviin ja hallinto- ja tukitehtäviin. Ulkoisen rahoituksen osuutta pyritään kasvattamaan erityisesti t&k- toiminnassa. Ulkoisen rahoituksen ehtona on tyypillisesti oman panostuksen ohjaaminen tutkimushankkeisiin, mikä edellyttää jatkossakin riittävästi toimintamenojen kohdentamista kyseisiin hankkeisiin.

SYKEN voimavarojen määrän ja kohdentamisen muutoksia tulossopimuksen piiriin kuuluvilla toiminta-alueilla t&k- ja palvelutoiminnoissa on tarkasteltu taulukossa 1. Vertailuvuosi on 2009. Taulukkoon on päivitetty ennuste toimintameno- ja erillisrahoituksen perustuvan työn määrän muutoksesta syyskuuhun 2011 mennessä.

Teemoittelua on muutettu vuoden 2012 tulossopimuksessa siten, että ympäristöpolitiikka- teema on korvattu ohjauskeinot – teemalla, ja uuden ympäristöriskien hallinta- teeman alle on koottu- ja kemikaalivahinkojen torjunta- sekä haitalliset aineet ja kemikaalit – teemat. Taulukon rakenne on säilytetty ennallaan vertailtavuuden turvaamiseksi.

Ohjauskeinot- teemaa täsmennetään vuoden 2012 aikana siten, että SYKE:n tuki ja rooli ohjauskeinojen arvioinnissa ja muussa ohjauskeinojen kehittämisessä tuodaan esiin ottaen huomioon erityisesti hallitusohjelma ja sen strateginen toimeenpanosuunnitelma.

Taulukko 1. SYKEN t&k- ja palvelutehtäviin kohdistettavien voimavarojen muutokset tulossopimuksen eri tehtävä-alueilla (vertailuvuosi 2009)

Voimavaramuutokset liittyvät sekä rakenteellisiin muutoksiin, toimintaprosessien muutoksiin että alustaviin ehdotuksiin voimavarojen kohdentamisesta. SYKEN strategiatyön v. 2010 yhteydessä on tarkennettu voimavarojen kohdentamista.

	Muutos kokonaisuutena	Muutos toimintamenoissa ja YM erillisrahoituksessa	Tilanne/ennuste 10/2011 3 = toteutunut 2= toteutuu, kesken 1= ei toteudu	Tarkennukset (päivitetty lokakuun 2011 lopun tilanteen mukaan)
Voimavarojen muutos kokonaisuutena (t&k- ja palvelutehtävät)	↘	↘		<i>Tuottavuusohjelman toimeenpano, erillisrahoituksen vähennys, vuosien 2010- 2011 leikkaus</i>
Muutokset tulossopimuksen aloilla				
Ilmastonmuutos	↗	↗	2	<i>Kohdennus muilta alueilta (kesken), ulkoisen rahoituksen lisääminen t&k- tehtävissä (kulutus ja tuotanto, yhdyskuntarakenne, maankäytön muutokset, ympäristöpolitiikka)</i>
Ilmansuojelu	↘	↘	2	<i>Ilmansuojelun integrointi ilmastonmuutokseen, seurantatehtävien ja raportoinnin järjeistämisen(kesken)</i>
Luonnon monimuotoisuus, ekosysteemipalvelut, GMO	→	→	3	<i>Seurantatehtävien ja raportointien järjeistämisen (kesken), ulkoisen rahoituksen lisääminen t&k- tehtävissä. Rakenteellinen muutos: Ystävyydenpuiston tutkimuskeskus (toteutunut)</i>
Kestävä materiaalitalous	→	→	3	<i>Kohdennus ympäristötehokkuustehtäviin, ulkoisen rahoituksen lisääminen t&k- tehtävissä, jätteasioiden seurantatehtävien ja raportoinnin järjeistämisen (kesken)</i>
Vesiensuojelu ja vesivarat	↘	↘	2	<i>Seurantatehtävien ja raportointien järjeistämisen (kesken), kansainvälisen vesialan yhteistyön lisääminen</i>
Merentutkimus, merten suojelu ja kestävä käyttö	→	↘	2	<i>Ulkoisen rahoituksen lisääminen t&k- tehtävissä, seurantatehtävien ja raportointien järjeistämisen,</i>
Öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunta	↘	↘	1	<i>Öljyntorjunnan operatiivisen johdon kehittäminen öljyntorjunnan asiantuntijatehtäviä järjestely uudelleen; operatiivisen johdon uudelleenjärjestelyä hallinnossa ei ole toteutettu</i>
Ympäristöpolitiikka (erityisesti YVA, SOVA, lupa- asiat)	↘	↘	2	<i>Rakenteellinen muutos: tehtävien siirto AVI- kehitysyksikölle (ei toteudu), eläköityneiden tilalle ei uusia henkilöitä (toteutunut), ulkoisen rahoituksen turvaaminen</i>
Rakennettu ympäristö	↗	↗	2	<i>Kohdennus muilta toiminta-alueilta (kesken), ulkoisen rahoituksen lisäys t&k – tehtävissä</i>
Geoinformatiikka	→	→	3	<i>Kohdennus INSPIRE- kehitys ja palvelutehtäviin, ulkoisen rahoituksen lisäys,</i>
Haitalliset aineet ja kemikaalit (PI-MA)	↘	↘	3	<i>Rakenteellinen muutos: kemikaalien valvontatehtävien siirto kemikaalivirastolle, ulkoisen rahoituksen lisääminen t&k - tehtävissä</i>
Laboratoriotoiminta	↗	↗	3	<i>Rakenteellinen muutos: YHA- laboratoriotoiminnan keskittäminen SYKelle , ulkoisen rahoituksen turvaaminen</i>
Tukipalvelut				
Hallinto-/ koulutuspalvelut	→	↘	2	<i>Koulutuspalveluiden rahoitusmallin täsmennys 2010 (kesken); koulutustarjonnan rakenteen uudistus vuodelle 2012 (kesken)</i>
Viestintä ja verkkopalvelut	→	↘	2	<i>Kohdennus verkkopalveluiden ja yleisemmin sähköisten palveluiden hyödyntämiseen, ulkoisen rahoituksen lisäys (kesken)</i>
Tietohallinto ja tietopalvelut	↘	↘	2	<i>Kohdennus tuottavuutta ja palvelukykyä parantaviin tietojärjestelmähankkeisiin. Yliopistoyhteistyön kautta tietopalvelutehtävät supistuvat</i>
Voimavarojen arvioitu muutos kokonaisuutena (t&k- ja palvelutehtävät)	- 20 htv	- 45 htv	- 35 htv	<i>Sisältää tuottavuusohjelman ja erillisleikkausten vaikutukset sekä siirtojen vaikutukset.</i>

Selite:.

↘ Voimavarojen selvä vähennys nykytasosta 2010 - 2012

→ Voimavarat säilyvät suunnilleen nykytasolla 2010 - 2012

↘ Voimavarojen vähennys nykytasosta 2010 - 2012

↗ Voimavaroja kasvu nykytasosta 2010 – 2012

Muutosten hallinnan menettelytavat

T&K- liitteessä tai palveluliitteessä kuvattujen tehtävien priorisointi tai sisältö voivat muuttua vuoden aikana. Erityisesti ulkoiseen rahoitukseen perustuvissa hankkeissa on varauduttava siihen, että hankkeiden sisältöä, resurssointia tai aikataulua on muutettava. Palvelutehtävien osalta on varauduttava sovittujen tehtävien painotusten ja laajuuden muutoksiin. T&K-liitteen ja palveluliitteen sisältöä voidaan muuttaa, mutta muuttamiselle on oltava vähintään kyseisestä toiminta-alueesta vastaavan YM:n ryhmäpäällikön ja SYKEN keskuksen johtajan taikka erillisyyksikön johtajan hyväksyntä.

Palveluliitteessä kuvatut pysyvät palvelutehtävät tarkistetaan vuosittain. Palvelutehtäviin luetaan ilman erillistä sopimista kuuluvaksi tehtäviin kiinteästi liittyvä pienimuotoinen kehittämistoiminta. Viittä henkilötyöpäivää laajempien selvitys- tai kehitystehtävien toteuttamiselle on oltava vähintään YM:n ryhmäpäällikön ja SYKEN yksikönpäällikön yhteinen hyväksyntä.

Palvelutehtäviin voi kuulua lainsäädännön taikka erilaisten sopimusten valmisteluun liittyviä taustaselvityksiä tai matkoja. Palvelutehtäviin kuuluviin ministeriötä avustaviin tehtäviin liittyvien ulkomaanmatkojen ja laajempien taustaselvitysten kustannukset voidaan korvata erikseen, kun siitä on ministeriön kanssa sovittu.

Menettelytapojen käyttöönoton onnistumista arvioidaan vuosittain tehtävän asiakaskyselyn ja teematapaamisten yhteydessä.

2.2 Kolmevuotiset tavoitteet T&K-toiminnalle ja asiantuntijapalveluille

Tavoitteiden vuosittaista toteutumista arvioidaan kunkin osa-alueen osalta seuraavasti:

- T&K-liitteessä listattujen tavoitteiden toteutuminen: 95% asetetuista tavoitteista ko. osa-alueella toteutuu sovitusti
- Palveluliitteessä kuvattujen palvelutehtävien laatu: Ympäristöministeriön arvioi laatua asteikolla 1-5. Kullakin osa-alueella palveluiden laatu on tasolla 4.

2.2.1 Ilmastonmuutos

Toiminnan painopiste on ilmastonmuutoksen hillinnän ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen kokonaistarkasteluissa sekä ilmastonmuutoksen riskien ja vaikutusten arvioinnissa. Tarkasteluissa korostuvat yhtymäkohdat ilmansuojeluun, tuotantoon ja kulutukseen, luonnonvarakysymyksiin, rakennettuun ympäristöön, maankäytön muutoksiin ja maankäyttöä ohjaaviin politiikkatoimiin.

Työ tukee ilmasto- ja energiastrategisten linjausten valmistelua ja toimeenpanoa ja palvelee ilmastonäkökulman integrointia muihin politiikka-alueisiin, etenkin vihreän talouden edistämiseen. Toiminta luo myös pitkällä tähtäyksellä valmiuksia tuottaa palveluita ilmastopolitiikan kustannustehokkaista ratkaisuista ja arvioita toimien yhteiskunnallisista, mukaan lukien taloudellisista vaikutuksista raportointitehtävissä.

Vuosina 2010-2012 tärkeimpiä tavoitteita ovat:

1. Tuotetaan tietoa ilmastopolitiikan arvioimiseksi ja kehittämiseksi tarkastelemalla ilmastonmuutosta, sen hillintää ja siihen sopeutumista yhteiskunnallisen sääntelyn ja ohjauksen kysymyksenä erityisesti luonnonvara-, energia-, teollisuus-, kuluttaja- sekä rakentamisen ja maankäyttöpolitiikan alueilla. Työn perusteella arvioidaan eri politiikkatoimien ja ohjausmekanismien vaikuttavuutta kansallisissa ilmasto- ja energiastrategioissa tavoitteena Suomen kansainvälisten veloitteiden täyttäminen kustannustehokkaasti.
2. Osallistutaan ilmastonmuutosta ja hillintä- ja sopeutumistoimia kuvaavien skenaarioiden sekä kokonaismallijärjestelmien, kuten alueellisten päästöinventariomallien, kehittämiseen, jotka palvelevat

sekä ilmastopolitiikkaa että ilmansuojelupolitiikkaa

3. Tarkastellaan kasvihuonekaasuja koskevien rajoittamis- ja sopeutumistoimien ja muiden strategioiden yhteis- ja ristikkäisvaikutuksia ympäristön tilaan sekä Suomen energia- ja materiaalitehokkuuteen
4. Kehitetään päästöinventaarioita ja muita seurantavälineitä siten, että ympäristöministeriön hallinnonalalle saadaan tehokas päästöjen ja politiikkatoimien raportointi- ja arviointijärjestelmä, joka palvelee ilmastopolitiikan kehittämistä sekä kansainvälistä raportointia
5. Haetaan ulkopuolisia voimavaroja yhdessä luonnonvara- ja ympäristötutkimuksen yhteenliittymän ja muiden kotimaisten ja kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa hankkeisiin, joissa erityisesti pyritään avaamaan uusia näkökulmia ilmastonmuutoksensyönteihin.
6. Kehitetään ilmastonmuutoksen hillintään tähtäviä toimintatapoja ja ratkaisuja, jotka perustuvat eri yhteiskunnallisten toimijoiden yhteiseen kehittämistyöhön. Tunnistettuja hyviä käytäntöjä tarjotaan laajasti myös muiden kuin toimintaan aktiivisesti osallistuvien käyttöön.

Ilmastonmuutokseen välittömästi tai välillisesti liittyviä aiheita on myös sopimuksen osioissa "Ilmansuojelu", "Kestävä materiaalitalous", "Ympäristöpolitiikka" ja "Rakennettu ympäristö".

2.2.2 Ilmansuojelu

Toiminta keskittyy erityisesti ilmapäästöjen kaukokulkeutumissopimuksen, sen pöytäkirjojen uusimisprosessin sekä EU:n ilmansuojeludirektiivien valmistelun ja toimeenpanon tukemiseen. Tutkimustoiminnan painopiste siirtyy ilmastonmuutoksen ja ilman epäpuhtauksien aiheuttamien ongelmien erillisestä tarkastelusta integroituihin tarkasteluihin, joissa hyödynnetään yhteistä tietopohjaa ja analysointityökaluja. Voimavaroja suunnataan erityisesti ilman- ja ilmastonsuojelun yhdenmukaiseen käsittelyyn. Lyhytkestoisia ilman epäpuhtauksia tutkitaan erityisesti kansainvälisenä yhteistyönä.

Vuosina 2010-2012 tärkeimpiä tavoitteita ovat:

1. Arvioidaan ilmansuojelupolitiikan tueksi eri politiikkatoimien ja ohjausmekanismien vaikutuksia. Arviointeja varten kehitetään edelleen skenaarioita sekä kokonaismallijärjestelmiä. Ilman epäpuhtauksien riskitarkastelut ja integroidut alueelliset tarkastelut painottuvat entistä voimakkaammin.
2. Toimitaan ilman epäpuhtauksien inventaarioiden vastuulaitoksena ja tuotetaan UNECEn ja EU:n raportointeihin päästötiedot, kehitetään kansallisia päästöjen arviointi- ja laskentamenetelmiä ja osallistutaan tähän liittyvään kansainväliseen yhteistyöhön.
3. Tuetaan lähialueiden liittymistä eurooppalaiseen yhteistyöhön mm. GAINS-mallisovelluksilla ja parannetaan FRES-mallijärjestelmän yhteensopivuutta muiden mallinnusten kanssa.
4. Tuotetaan tietoa ja ratkaisuehdotuksia EU:n teollisuuspäästö- ja ilmansuojeludirektiivien toimeenpanon valmisteluun ja seurantaan.

2.2.3 Luonnon monimuotoisuus ja ekosysteemipalvelut

Luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä tarkastellaan kansainvälisellä tasolla aikaisempaa enemmän ilmastonmuutokseen sopeutumisen sekä luonnonvarojen käytön kestävyys- ja ekosysteemipalvelujen säilyttämisen yhteydessä. Kansallisesti monimuotoisuuden vähentämisen hidastamista ja pysäyttämistä toteutetaan Biodiversiteetisopimuksen Nagoyan kokouksen (2010) päätösten mukaan päivitettävän Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävä käytön strategian ja sen toimeenpanoa tukevan toimintaohjelman (2006-2016) avulla.

Vuosina 2010-2012 tärkeimpiä tavoitteita ovat:

1. Tarkastellaan ilmastonmuutoksen ja maankäytön sekä maisemarakenteen muutosten vaikutusta luonnon monimuotoisuuteen. Kehitetään skenaariomenetelmiä ja mallijärjestelmiä luonnon moni-

muotoisuuteen kohdistuvien ulkoisten paineiden, erityisesti ilmastonmuutoksen, maankäytön ja laskeuman laadun, arvioimiseksi. Parannetaan myös muuntogeenisten organismien luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvien riskien arviointia ja hallintaa.

2. Tuetaan Suomen uhanalaisten luontotyyppien tilan parantamista, valmistaudutaan EU:n luontodirektiivin kolmanteen raportointiin, tuetaan Suomen uhanalaisten eliölajien suojelutarpeen määrittelyä sekä osallistutaan Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman (METSO) toisen vaiheen tehtäviin.
3. Yhdennetään biodiversiteettitutkimusta ekosysteemiprosessien, erityisesti hiilen kierron tutkimukseen. Tarkastelukohteena ovat mm. biodiversiteetin ja ekosysteemiprosessien vuorovaikutukset ilmastonmuutokseen sopeutumisen näkökulmasta. Tutkitaan ilmastonmuutoksen vaikutuksia keskeisiin ekosysteemipalveluihin ja arvioidaan niiden sopeutumismahdollisuuksia. Tuetaan luontodirektiiveihin liittyvien tavoitteiden sisällyttämistä vesienhoitosuunnitelmiin vuoteen 2021.
4. Tuetaan maatalouden tukijärjestelmien vaikutusten arviointia, Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman arviointia ja Itämeren vedenalaisen luonnon suojeluarvojen selvittämistä ja säilyttämistä.
5. Luonnon monimuotoisuuden tutkimusta voimistetaan kehitettäessä SYKEN alueellisten toimipaikkoja. Oulun alueellisessa toimipaikassa tutkitaan erityisesti sisävesien biodiversiteettiä. Joensuun alueellisessa toimipaikassa ja Kuhmon Ystävyiden puiston tutkimuskeskuksen painopisteenä on ekosysteemipalvelujen ja luonnon monimuotoisuuden vuorovaikutusten tutkimus.
6. Vahvistetaan menetelmäosaamista ekosysteemipalveluiden arvottamisessa eri tilanteisiin sopivilla tavoilla mm. kehittämällä monikriteerianalyysijä ja taloudellista arvottamista sekä myös ekosysteemipalveluiden ajallisen ja alueellisten sijoittumisen analysoinnissa.

2.2.4 Kestävä materiaalitalous

Toimintaa kohdennetaan entistä voimakkaammin tukemaan luonnonvarojen säästävää käyttöä ja ympäristövaikutusten vähentämistä kulutuksessa ja tuotannossa. Erityisesti paneudutaan arviointi- ja ratkaisumalleihin vihreän talouden näkökulmasta.

Vuosina 2010-2012 tärkeimpiä tavoitteita ovat:

1. Parannetaan tietopohjaa ja menetelmällisiä valmiuksia kulutuksen ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Arvioidaan potentiaaleja materiaalitehokkuuden parantamiseen, siihen liittyvää innovaatiotarvetta sekä materiaalitehokkuuden mittareita ja ohjauskeinoja. ENVIMAT-mallilla tuotetaan ympäristöpolitiikan tueksi uudenlaista tietoa erilaisten muutosten ympäristö-, kustannus- ja työllisyysnäkökohdista. Elinkaariajatteluun perustuvissa kokonaistarkasteluissa parannetaan tietämystä toimenpiteiden kustannusvaikutuksista sekä erityisesti energian, liikenteen, kaupan ja vesihuollon ekotehokkaista ratkaisuista.
2. Tuotetaan tietoa ja ratkaisumalleja luonnonvarojen käytön kestävydestä, erityisesti bioenergian ja puurakentamisen ja muun puun käytön näkökulmasta.
3. Tehostetaan ja kehitetään parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) tietojenvaihdon yhteyskeskuksen toimintaa ennakoimaan, vaikuttamaan ja hyödyntämään EU:n BAT-prosessia kansallisesti ja EU tasolla. Vakiinnutetaan BAT-toiminta tukemaan ympäristöinnovaatioiden syntyä ja kestävä talouden rakentamista.
4. Jatketään EMAS-järjestelmän käyttöönottoa teollisessa toiminnassa EU:n uudistuvan sääntelyn vaatimukset huomioon ottaen.
5. Parannetaan valmiuksia jätteiden synnyn ehkäisemiseksi ja jätemateriaalien hyödyntämisen tehostamiseksi. Valtakunnallisen jättesuunnitelman toteutumista seurataan ja jätealan säädösten valmistelua tuetaan asiantuntijapalveluna.
6. Kehitetään tiedonhallinnan työkaluja yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

2.2.5 Vesiensuojelu ja vesivarat

Toiminta tukee vesienhoidon suunnittelua ja toteutusta sekä vesiensuojelun suuntaviivat 2015-periaatepäätöksen toteutusta. Toiminta tukee vesiin liittyvän muun lainsäädännön toimeenpanoon liittyviä tehtäviä pinta- ja pohjavesiin kohdistuvien ihmistoimintojen vaikutusten selvittämiseksi ja näistä aiheutuvien haittojen vähentämiseksi ja hallitsemiseksi. Työ sovitetaan yhteen merenhoitosuunnittelun ja tulvariskien hallintaan liittyvän suunnittelun kanssa. Toiminnan suuntauksessa otetaan olennaisilta osiltaan huomioon myös Suomen vesiohjelman, vesialan kansainvälisen strategian sekä vuonna 2011 hyväksytyt MMM:n vesistrategian linjaukset. SYKE lisää vesisektorin kansainvälistä yhteistyötä sekä suoraan että toimimalla aktiivisesti Suomen vesifoorumin jäsenenä.

Vuosina 2010-2012 tärkeimpiä tavoitteita ovat:

1. Tuetaan vesienhoitosuunnitelmien vuoteen 2015 toteutusta ja vesienhoitosuunnitelmien vuoteen 2021 valmistelua ja Vesiensuojelun suuntaviivat 2015-ohjelman toteutusta ohjeistustyöllä, tutkimus- ja kehittämistoiminnalla ja asiantuntijatyöllä.
2. Huolehditaan hajakuormituksen vesistövaikutusten arvioinnista ja kehitetään niiden hallintaa koskevia ratkaisuja maa- ja metsätaloudessa ja haja-asutuksessa. Vahvistetaan pohjavesien suojelun ja niihin kohdistuvien riskien hallinnan tutkimusta ja kehitetään haitallisten aineiden riskien arviointia ja seurantaa.
3. Vahvistetaan ilmastomuutoksen vesistövaikutuksiin ja sopeutumismenetelmiin liittyvää toimintaa kehittämällä malli- ja arviointijärjestelmiä ja tuottamalla niiden avulla uutta tietoa sopeutumismenetelmien tehokkuudesta, kustannuksista ja hyödyistä samoin kuin yhteiskunnan sopeutumiskapasiteetista. Tulvariskien hallinta on olennainen osa tätä työtä.
4. Valuma-alueiden ja vesistöjen hoitoon liittyvässä toiminnassa edistetään kokonaisvaltaisia ratkaisuja vesien tilan ja käyttökelpoisuuden parantamiseksi, ekosysteemipalvelujen turvaamiseksi sekä erilaisien tavoitteiden yhteensovittamiseksi. Toimintaan kuuluvat tutkimukset ja asiantuntijapalvelut mm. vesiin liittyvien lakien ja asetusten toimeenpanon tueksi, hajakuormituksen vesiensuojeluratkaisut sekä pohjavesivarojen hallinta ja suojelu.
5. Kehitetään ja ylläpidetään vesistömallijärjestelmää, tietojärjestelmiä ja paikkatiedon hyödyntämistä ja annetaan siihen liittyviä asiantuntijapalveluja ravinteiden ja haitallisten aineiden kuormituksen ja muiden muuttavien toimintojen vaikutusten arvioimiseksi ja hallitsemiseksi. Vesitilannepalvelussa korostetaan reaaliaikaisuutta ja sen edellyttämiä operatiivisia vaatimuksia. Toiminnan suunnittelussa otetaan laajasti huomioon riskien hallinta, jonka avulla palvelut ja niiden laatu pyritään turvaamaan. Hydrologisia aineistoja, malleja, tietojärjestelmiä ja paikkatietoja hyödynnetään myös kehitettäessä valuma-alueiden vesitalouden ja ravinnekuormituksen sekä haitallisten aineiden kuormituksen hallintaa.
6. Parannetaan laadun varmistusta ja lisätään automatisointia veden määrään, laatuun sekä biologisiin laatutekijöihin liittyvissä mallinnuksissa, tutkimuksissa ja seurannoissa. Seurantoihin liittyviä tietojärjestelmiä ja niitä tukevia mallijärjestelmiä kehitetään ja niiden käyttöä tehostetaan raportoinnissa ja ennusteiden laatimisessa.
7. Vahvistetaan Suomen kansainvälisen vesistrategian toteuttamiseen, hallinnoimiseen sekä vesiin liittyvien kansainvälisten sopimusten ja prosessien toimeenpanoon (esim. UNECE, UNESCO:n tiedeohjelmat, WMO) liittyvää toimintaa. Työtä tehdään läheisessä yhteistyössä Suomen vesifoorumin kanssa. Tavoitteena on lisätä merkittävästi SYKEN osallistumista kansainvälisiin, erityisesti kehitysyhteistyötä tukeviin vesialan hankkeisiin.

2.2.6 Merentutkimus, merten suojelu ja kestävä käyttö

SYKE edistää Itämeren kestävästä käytöstä ja suojelua tutkimus- ja seurantatiedon avulla. Sillä on kansallinen päävastuu Itämeren ekosysteemin rakenteen ja toiminnan tutkimuksesta sekä Itämeren biologista ja kemiallista tilaa ja sen muutosta koskevan luotettavan tieteellisen tiedon tuottamisesta, jalostamisesta ja syntetisoinnista. SYKE toimii asiantuntijana meristrategiadirektiivin toimeenpanon suunnittelussa. SYKellä on vastuu merellisen aluesuunnittelun tueksi tarvittavan vedenalaisen meriluonnon monimuotoisuutta koskevan

tietopohjan keräämisessä ja analysoinnissa ja se tekee tämän tiimoilta yhteistyötä myös kansainvälisten toimijoiden kanssa.

Vuosina 2010-2012 tärkeimpiä tavoitteita ovat:

1. Tuetaan EU:n meristrategiadirektiivin ja HELCOM:n toimintaohjelman (Baltic Sea Action Plan) toimeenpanoa ja merenhoidonsuunnittelun laadintaa etenkin koordinoimalla merenhoidon suunnittelun asiantuntijaryhmän työtä ja alustavan arvion laadintaa, hyvän tilan määrittämistä, ympäristötavoitteiden laadintaa ja seurantaohjelmien suunnittelua.
2. Yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa kehitetään vedenalaisen luonnon monimuotoisuutta koskevaa tietopohjaa (mm. VELMU-hanke vedenalaisen luonnon kartoitustyön osalta) mereisen aluesuunnittelun perustaksi ja tueksi. Vedenalaisen luonnon monimuotoisuuden inventointimenetelmiä kehitetään tavoitteena edistää merten kestävän käytön suunnittelua.
3. Koordinoidaan SYKEN merentutkimukseen ja -suojeluun liittyvää toimintaa YM:n suuntaan.
4. Yhdessä ulkopuolisten kumppanien kanssa pyritään löytämään kustannustehokkaimmat ja vaikuttavimmat keinot Itämeren tilan parantamiseksi ja meriluonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemipalvelujen säilyttämiseksi ja luonnonvarojen (ml. geenivarat) kestäväksi hyödyntämiseksi.
5. Tuotetaan merten kestäväää käyttöä tukevia ratkaisuja, ja innovaatioita, joissa voidaan hyödyntää meribiologista, molekyylibiologista ja ympäristötekniologista osaamista (mm. bioenergian- ja biopohjaisten raaka-aineiden tuotanto, uudet puhdistusmenetelmät).
6. Ylläpidetään ja kehitetään merentutkimuksen tutkimusinfrastruktuuria. Selvitetään tutkimusalue Muikun käytön kustannustehokkuuden parantamisen vaihtoehtoja.
7. Kehitetään laboratoriotoimintaa tukemaan laivoilla tapahtuvaa tutkimusta ja tiedonkeruuta ja kokeellista meribiologista tutkimusta. Kootaan yhteistyössä IL:n kanssa merentutkimuksen yhteistä tietovarantoa ja varmistetaan SYKEN tietojärjestelmätyössä merentutkimustietojärjestelmän kehittäminen ja tutkimustiedon laadukas ylläpito, saatavuus ja hyödynnettävyys. Edistetään tietojärjestelmien laajempaa käyttöä (mm. Baltic Nest Institute -yhteistyö).

2.2.7 Ympäristöriskien hallinta

Haitalliset aineet ja kemikaalit

Kansallisessa kemikaaliohjelmassa on tavoitteena, etteivät kemikaalit aiheuta Suomessa merkittävää terveys- ja ympäristöhaittaa vuonna 2020. SYKEN toiminnan tarkoituksena on tuottaa mitattua tietoa haitallisten aineiden riskien arvioinnille ja hallinnalle ja sitä kautta tukea aineiden riskinhallintapäätöksiä. Lisäksi kehitetään maaperän, pohjaveden ja sedimenttien ekotehokkaita riskinhallintamenetelmiä ja edistetään maainesten kestäväää ja turvallista käyttöön ottoa.

Vuosina 2010-2012 tärkeimpiä tavoitteita ovat:

1. Arvioidaan ja jatketaan kansallisen kemikaaliohjelman toteutusta.
2. Suunnataan tutkimusta nousevien aineiden (emerging pollutants), kuten teollisten nanomateriaalien, ominaisuuksien sekä elinkaaren aikaisten vaikutusten ja käyttäytymisen tutkimiseen. Tutkimus edellyttää voimakasta panostusta soveltuvien mittaustekniikoiden kehittämiseen ja käyttöönottoon.
3. Kehitetään maaperänsuojeludirektiivin toimeenpanoon ja seurantaan liittyvää verkostoa ja tiedonkeruuta sekä edistetään maa-ainesjätteen kestäväää käyttöä. Pilaantuneisiin maihin ja maaperänsuojeluun liittyvissä tehtävissä tuetaan myös vesipuite-, jäte- ja meristrategiadirektiivin sekä HELCOM BSAP:n ja niihin liittyvien kansallisen ohjelmien ja suunnitelmien toimeenpanoa.
4. Tuetaan EU:n ympäristöterveysstrategian ja elohopeastrategian toimeenpanoa.
5. Haitallisten aineiden seurannassa kehitetään ennakoivaa ja taloudellista seurantatapaa, jolla hallitaan riittävällä kattavuudella asetetut velvoitteet ja palvellaan tehokkaasti ympäristön tilan tarkkailua. Toimintaan liittyy myös tapauskohtaisia uusien aineiden kartoituksia, joiden perusteella mahdollisesti valitaan uusia aineita seurantoihin.
6. Varmistetaan yhteistyö SYKEN ja TUKESin kemikaalien ja haitallisten aineiden tehtävissä.

Öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunta

Ympäristövahinkojen torjunnassa painopisteenä on erityisesti Suomenlahden torjuntavalmiuden parantaminen HELCOMin Itämeren suojelun toimintasuunnitelman (Baltic Sea Action Plan) ja valtioneuvoston Itämeriselonteon suuntaviivojen mukaisesti. Tavoitteena on vahvistaa avomeritorjuntaan soveltuvaa valtion aluskantaa sekä tukea yksityisten toimijoiden torjuntaan soveltuvan aluskannan syntymistä. Aluskaluston lisäksi hankitaan ja kehitetään myös muuta avomeritorjuntaan soveltuvaa kalustoa sekä jääolosuhteissa tapahtuvan torjunnan menetelmiä.

Vuosina 2010-2012 tärkeimpiä tavoitteita ovat:

1. Vaikutetaan kansainvälisellä yhteistyöllä siihen, että Itämeren piirissä kaikki maat parantavat valmiuttaan öljyntorjuntaan. Erityisesti tuetaan Viroa ja Venäjää valmiuden parantamisessa. Myös yhteistyö IMO:n (International Maritime Organisation), EU:n ja HELCOMin kanssa on keskeistä meriturvallisuuden parantamisen sekä torjunta-asioihin liittyvän viestinnän ja kalustovalmiuskysymysten kannalta.
2. Parannetaan ympäristövahinkojen torjuntaa palvelevien tieto- ja tiedonhallintajärjestelmien käytettävyyttä ja kattavuutta. Tähän kuuluu mm. tilannekuvajärjestelmien kehittäminen, kalustonhallintajärjestelmien ajanmukaistaminen ja merellisten ennustemallien hyödyntäminen.
3. Parannetaan yhteistyötä sekä viranomaisten että mahdollisesti käyttöön saatavien vapaaehtoistahojen torjuntahenkilöstön kouluttamisessa. Tavoitteena on parantaa kalusto-osaamista, torjunnan tehokkuutta ja torjuntatoimien aikaista turvallisuutta.

2.2.8 Ohjauskeinot

Ohjauskeinot- teema on uusi, minkä vuoksi tavoitteet on määritelty vain vuodelle 2012. Teema kattaa aiemman sisällöllisesti ympäristöpolitiikka- teeman, joskin tavoitteena on tarkastella laajemmin erilaisia ohjaukskeinoja ja niistä muodostuvia kokonaisuuksia.

Toiminnassa painottuvat arviot politiikkatoimenpiteiden ja niiden vaihtoehtojen vaikutuksista ja vaikuttavuudesta sekä keinojen kehittäminen nousevien hallinnan haasteiden haltuunottoon. Tuloksia käytetään ympäristöpolitiikan ja sen edellyttämän sääntelyjärjestelmän valmistelussa, toimeenpanossa ja seurannassa, suunnitelmien ja ohjelmien laadinnassa sekä laajemmassa ympäristöasioiden hallinnassa sekä julkisella että yksityisellä sektorilla.

Vuonna 2012 tärkeimpiä tavoitteita ovat:

1. Kehitetään lainsäädännön, ohjelmien ja suunnitelmien vaikutuksien arviointia ympäristöministeriön hallinnonalalla, osallistutaan yleisesti ja erityisesti ympäristövaikutuksien osalta arvioinnin kehittämiseen valtioneuvoston tasolla. Osallistutaan lainsäädännön (esim. YSL, MRL, LSL) etu- ja jälkikäteiseen vaikutusten ja vaikuttavuuden arviointiin erikseen sovittavalla tavalla.
2. Edistetään ympäristövaikutuksien arviointimenettelyjen kehittämistä valtioneuvostossa ja huolehditaan tähän liittyvästä koulutuksesta, tiedotuksesta ja tutkimuksesta.
3. Analysoidaan politiikkakeinojen ja instituutioiden roolia yhteiskunnan eri osa-alueilla, kuten energiajärjestelmien ja luonnonvarojen hallintajärjestelmien kehittämisessä. Tutkitaan vesiensuojelun suunnittelun tiedollisia, toiminnallisia ja oikeudellisia lähtökohtia ja tuotetaan tietoa ohjauksen kehittämiseen ja sääntelyn toimeenpanoon.
4. Kehitetään indikaattorijärjestelmää palvelemaan kestävä kehityksen arviointia. Luodaan uusia indikaattoreita ja synteesejä päätöksenteon tueksi ja analysoidaan tiedon käyttöä päätöksenteossa.

2.2.9 Rakennettu ympäristö

Toiminnan painopisteenä on vaihtoehtoisten yhdyskuntarakenteiden kestävyys erityisesti ekosysteemipalveluiden ylläpidon, ilmastonmuutoksen torjunnan ja siihen sopeutumisen näkökulmasta nyt ja tulevaisuudessa. Kansallisessa ja kansainvälisessä yhteistyössä tehdyt analyysit nojaavat vahvasti ympäristöhallinnon tietojärjestelmiin. Aihealueen kansallista ja kansainvälistä T&K toiminnan yhteistyötä kehitetään ja vahvistetaan. Tulokset tukevat julkisen ja yksityisen sektorin sekä kansalaisten päätöksentekoa asumista, rakentamista, yhdyskuntarakennetta ja viherinfraa koskevissa asioissa.

Vuoden 2010 – 2012 tärkeimpiä tavoitteita ovat:

1. Analysoidaan ja tuotetaan synteesejä asumisen, työpaikkojen, palveluiden, liikennejärjestelmän sekä viherrakenteen yhteensovittamisen kestävyyttä ja laaditaan ennusteita ja vaihtoehtoja siitä, millaisia ilmastonmuutosvaikutuksia ja vaikutuksia ympäristöön ja on yhdyskuntarakenteen ja rakennetun ympäristön kehityksen eri vaihtoehtoilla Analysoidaan mahdollisuuksia ja lisätään valmiuksia kehittää yhdyskuntien energiatehokkuutta ja niiden aiheuttamien päästöjen vähentämistä.
2. Ylläpidetään ja kehitetään ympäristöhallinnon alueidenkäytön tietojärjestelmiä. Tuotetaan uutta tietoa rakentamisen materiaalitehokkuudesta ja valmiuksista sopeutua ilmastonmuutokseen sekä paikallisiin tarpeisiin.
3. Analysoidaan päätöksentekojärjestelmiä ja esiin nousevia vaihtoehtoisia malleja tukemaan rakennettuun ympäristöön kohdistuvaa päätöksentekoa.
4. Kehitetään yhdyskunta- ja aluetasoisien suunnitelmien ja rakennushankkeiden ympäristö- ja ekotehokkuusominaisuuksien arviointityökaluja.

2.2.10 Geoinformatiikka

Kehitetään ja tuotetaan kaukokartoitusmenetelmiin pohjautuvia ympäristön seurantatietoja huomioiden uuden seurantastrategian linjaukset. Paikkatietoinfrastruktuurin hyödyntämistä tehostetaan ympäristöhallinnossa parantamalla erityisesti tietojen saatavuutta. Tehtävissä otetaan huomioon Inspire-direktiivin toteutukseen liittyvät velvollisuudet.

Luonnonvara ja ympäristötutkimuksen yhteenliittymässä yhdeksi kehittämiskohteeksi on tunnistettu ympäristö- ja luonnonvaratietojen käytettävyyden ja hyödynnettävyyden lisääminen. SYKE on ollut mukana muokkaamassa LYNEn yhteistä aineistopolitiikkaa.

GEO jatkaa paikkatietopalveluiden tarjoamista SYKEN, ARAn ja YM:n lisäksi myös ELYjen ja AVIen ympäristövastuualueille. Lisäksi osallistutaan TEM paikkatietoryhmän työhön, jossa yhtenä tavoitteena on edistää ELYjen paikkatietoasioita yhteistyössä ohjaavien ministeriöiden kanssa.

Vuosina 2010-2012 tärkeimpiä tavoitteita ovat:

1. Tuotetaan paikkatietoa (lumi, vesien laatu, maanpeite) kaukokartoituksen avulla Suomen ympäristön seurannan tueksi ja osaksi eurooppalaista GMES-palveluita.
2. Toteutetaan Inspire-direktiivin mukaiset ympäristöhallinnon tiedontuottajavelvoitteet.
3. Otetaan uusi koordinaattijärjestelmä hallitusti käyttöön ympäristöhallinnon paikkatietojärjestelmissä.
4. Yhteistyössä luonnonvara- ja ympäristötutkimuksen yhteenliittymän laitosten kanssa edistetään ympäristöä ja luonnonvaroja koskevien paikka- ja kaukokartoitustietojen käyttöä kansallisesti ja kansainvälisesti. Tietoa tuotetaan tutkimuksen, politiikan ja päätöksenteon tueksi.
5. Jatketaan paikka- ja kaukokartoitusjärjestelmien palvelujen tarjontaa ELY:jen Y-vastuualueelle ja AVIen Y-vastuualueelle.

2.2.11 Vertailu- ja testauslaboratoriotoiminta

SYKEN toimintaa kansallisena ympäristöalan vertailulaboratoriona kehitetään LYNET –kumppaneiden kanssa. Vertailulaboratorion tehtävänä on tukea toimijoita, jotka tuottavat ympäristö- ja luonnonvara-alan tarvitsemää tietoa erityisesti viranomaistarkoituksiin. Toiminta parantaa laatua koko tiedontuotantoketjussa sekä varmistaa tietovarantojen kansallista ja kansainvälistä hyödynnettävyyttä. Osaamis pohjaa syvennetään mittanormaali laboratoriot tehtävissä (Mittatekniikan keskuksen, MIKES sopimuslaboratorio, Designated Laboratory). Sopimuslaboratoriona SYKE edustaa Suomessa tarkinta vesiympäristön kemiallisten määritysten osaamista ja kuuluu Euroopan metrologialaitosten huipposaaajaverkostoon (Euramet).

YM:n hallinnon alan laboratoriotoiminta on keskitetty SYKEen ja SYKE varmistaa, että hallinto saa jatkosakin tarvitsemansa analyysi- ja asiantuntijapalvelut yhteistyösopimusten puitteissa. Toimintaa kehitetään osana LYNETin toimintaa, tarkoituksena lisätä yhteistyötä ja resurssien käyttöä.

Vuosina 2010-2012 tärkeimpiä tavoitteita ovat:

1. Syvennetään Mittatekniikan keskuksen kanssa käynnistettyä ympäristökemian sopimuslaboratoriotoimintaa. Kehitetään tarkkoja ja jäljitettäviä analyysimenetelmiä vesipuitteidirektiivin prioriteettialueille. Vahvistetaan yhteistyötä Euramet –verkostossa ja osallistutaan Euroopan metrologiatutkimusohjelmaan (EMRP).
2. Tehostetaan vertailumittausten järjestämistä kansallisesti LYNET-yhteistyössä sekä kansainvälisesti vesipuitteidirektiivin pätevyyskoeverkostossa.
3. Tehostetaan biologisen vertailulaboratoriotoiminnan järjestämistä ja kehitetään biologisten määritysten vertailukelpoisuutta.
4. Käynnistetään LYNET –yhteenliittymän yhteinen laboratoriotoiminta Oulun yliopiston yhteydessä sekä tiivistetään toiminnallista yhteistyötä Joensuussa.
5. Analyysituotantoa keskitetään laboratoriotoimipaikkojen osaamista ja teknistä infrastruktuuria hyödyntäen ja vahvistaen. Luodaan palvelumalli asiakkuuksien ja kumppanuuksien hallintaan osana SYKEN asiakaspalveluprosessin kehittämistä.

2.3 Kolmivuotiset tavoitteet tukipalveluille

2.3.1 Hallintopalvelut

Hallintopalveluissa suunnataan resursseja ydintoimintoja ja johdon päätöksentekoa tukevaan tiedon analysointi- ja raportointitoimintaan. Hallintotehtäviä tukevien sähköisten järjestelmien ja palveluiden sekä niihin liittyvien prosessien kehittämistä jatketaan. Hankinnoissa käytetään pääosin Hanselin puitesopimuksia sekä hallinnon alan ja LYNET-laitosten yhteiskilpailutuksia.

Vuosina 2010-2012 tärkeimpiä tavoitteita ovat:

1. Toteutetaan SYKEN strategisten tavoitteiden mukaista henkilöstön osaamisen kehittämistä mm. yhteistyössä LYNET-laitosten kanssa.
2. Tuotetaan YHA:n koulutusohjelmalvelut YM:n kanssa vuosittain sovittavalla tavalla. Selkeytetään neuvottelupäivien ja koulutustapahtumien roolit sekä poistetaan päällekkäisyydet koulutusohjelmasta. Selvitetään koulutustapahtumien rahoittamisen vaihtoehtoja.
3. Parannetaan talous- ja henkilöstöhallinnon laatua ja tehokkuutta mm. ottamalla käyttöön uusia työkaluja, kehittämällä prosesseja ja välineitä sekä lisäämällä järjestelmien käytön osaamista. Vuonna 2012 otetaan käyttöön tilaustenhallintajärjestelmä (TILHA) ja valmistaudutaan valtionhallinnon yhteisen talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmän (KIEKU) käyttöönottoon, joka tapahtuu aikaisintaan 2014.
4. Edistetään Synergiatalo-hanketta YM:n kanssa sovittavalla tavalla.

2.3.2 Viestintä ja verkkopalvelut

Viestintä toimii entistä verkottuneemmin ja poikkihallinnollisemmin, erityisesti yhteistyössä luonnonvara- ja ympäristötutkimuksen yhteenliittymän, uudistuneen aluehallinnon sekä sosiaalisen median yleistyessä myös kansalaisten kanssa. Toiminnassa keskitytään vaikuttavuuden kannalta SYKE:n painopisteisiin. Markkinointiviestintää vahvistetaan SYKE:n tunnettuuden parantamiseksi. Uusmedian keinot yleistyvät viestinnässä.

Vuosina 2010-2012 tärkeimpiä tavoitteita ovat:

1. Toteutetaan ympäristöhallinnon verkkopalvelu-uudistus luomalla viiden sivuston kokonaisuus (kaksi yleisportaalia: ympäristö- ja luontoasioiden sekä rakennetun ympäristön palvelusivustot sekä kolme organisaatiosivustoa: YM, SYKE ja ARA). Lisäksi uudistuksessa linjataan intranetin tulevat rakenteet ja vastuut. Verkkopalveluissa käytetään sosiaalisen median, audiovisuaalisen viestinnän ja markkinointiviestinnän keinoja.
2. Jatketaan ymparisto.fi:n ja itameri.fi:n toimitus- ja ylläpitotehtäviä. Tarkemmista linjauksista, voimavaroista ja aikataulusta sovitaan verkkopalvelu-uudistuksen yhteydessä. Huolehditaan nykyisen ymparisto.fi-palvelun tuesta uudistuvalla ympäristöhallinnolle palvelusopimuksen mukaisesti.
3. Kehitetään Ympäristö-lehteä lukijatutkimuksen palautteen perusteella
4. Viestinnän yhteistyötä jatketaan luonnonvara- ja ympäristötutkimuksen yhteenliittymän kanssa

2.3.3 Tietohallinto ja tietopalvelut

SYKEN IT- palveluiden painopiste siirtyy nykyistä enemmän ympäristöhallinnon ydintoimintaa tukeviin tietojärjestelmien kehittämiseen sekä niihin liittyviin palveluihin. Tietovarantojen sisältöä, laatua, käytettävyyttä ja hyödynnettävyyttä lisätään. Kehittämistyö tähtää seurannan ja raportoinnin tehostamiseen. Infrastruktuurin kehittäminen painottuu valtion yhteisten palveluiden käyttöönottoon ja ydintoimintaan liittyvien järjestelmäpalvelujen tarjontaan. Tietopalvelutyötä tehdään entistä tiiviimmin Helsingin yliopiston kanssa. SYKE vastaa myös tiettyjen MMM:n ohjauksessa olevien tietojärjestelmien kehittämisestä ja toimivuudesta

Vuosina 2010 - 2012 tärkeimpiä tavoitteita ovat:

- Hoidetaan ympäristöhallinnon IT -palvelukeskustehtäviä ja osallistutaan IT- hankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen ja viestinnällisten verkkopalveluiden uudistamiseen
- SYKE huolehtii omalta osaltaan aluehallinnon IT- toimintojen jatkumisesta keskeytyksettä ja AHTI-sopimuksesta.
- Valtion IT- palvelukeskuksen palveluja otetaan suunnitelmallisesti käyttöön
- Ydintoiminnan tietovarantoja ja -järjestelmiä kehitetään siten, että niitä voidaan paremmin hyödyntää ympäristöseurannassa ja -tutkimuksessa, sekä toiminnan ohjaamisessa, raportoinnissa ja viestinnässä. Yhteistyötä tehdään entistä tiiviimmin luonnonvara- ja ympäristötutkimuksen yhteenliittymän kanssa.
- Määritellään ja parannetaan yhteistyössä YM:n ja muiden yhteistyötahojen kanssa VAHTI- järjestelmän päästöjä koskevan osan tietosisältöä ja sen luotettavuutta sekä kehitetään sen käyttöä eri raportointitaroituksiin.
- Parannetaan etättyötä tukevia järjestelmiä ja palveluita sekä alueellisen toiminnan edellytyksiä.
- Viikkiin muuttoon varaudutaan jatkamalla Helsingin yliopiston kirjaston kanssa valmisteluja palvelujen ja kokoelmien yhdistämiseksi. Päätöstä siirtymisestä ei ole tehty.
- Osallistutaan LYNET- tietopalveluryhmän toimintaan. Ryhmän tavoitteena on tuottaa yhdessä laadukkaita tietopalveluja entistä tehokkaammin.

2.4 Rahoitus ja toiminnallinen tehokkuus

2.4.1 Rahoitus

Tulossopimukseen kuuluvia tutkimus- ja kehityshankkeita tehdään merkittäviltä osin yhdistämällä SYKEN budjettirahoitusta ja ulkopuolista rahoitusta mahdollisimman hyvien kokonaisuuksien luomiseksi. Budjettirahoitusta käytetään rahoittajien edellyttämään omarahoitusosuuteen, joka useimmiten on vähintään puolet hankkeiden kokonaisrahoituksesta. Ulkopuolisessa rahoituksen osuutta kokonaisrahoituksessa pyritään lisäämään asteittain (41% vuonna 2010).

Kokonaisrahoituksen yhteenveto vuoden 2010 tilinpäätöksen ja valtion vuoden 2012 talousarvioesityksen perusteella on seuraava:

	2010 toteutunut	2012 TAE
Suora budjettirahoitus	30,5	30,6*
Ulkopuolinen rahoitus	21,5	19,1
- ympäristöministeriö **	4,9	4,0
- muu julkisen sektorin rahoitus	5,8	5,0
- budjetin ulkopuolinen rahoitus	6,3	6,0
- maksullisen toiminnan tulot	4,5	4,0
Yhteensä	52,0	49,6

* Vuoden 2012 tulo- ja menoarvio

**Valtioneuvoston kehyspäätöksissä tutkimusrahoitukseen tehdyt leikkaukset heijastuvat todennäköisesti ympäristöministeriöstä SYKELLE tulevaan rahoitukseen. Aluehallinto-, Valt-IT- ja valtion laboratoriahankkeiden sekä muiden mahdollisten uudistusten rahoitusvaikutuksia ei ole huomioitu em. luvuissa.

2.4.2 Toiminnallinen tehokkuus

Toiminnan yleiset tavoitteet 2010-2012:

Toteutetaan päivitettävän rahoitusstrategian linjauksia ja kehittämishankkeita, jotka sisältävät mm. tuottavuusohjelman toteuttamisen edellyttämät toimenpiteet.

Tulostavoitteet 2012:

Kannattavuus: Maksullisen toiminnan kannattavuus sekä yhteisrahoitteisen toiminnan omarahoitussosuos vuonna 2012 on seuraava:

	Vuosi 2012	Vuosi 2010	Tavoite 2010
Liiketaloudellisesti hinnoitellut suoritteet	101 %	102 %	101 %
Julkisoikeudelliset suoritteet	90 %	96 %	90 %
Yhteisrahoitteiset hankkeet, omarahoitussosuos	48 %	49 %	52 %

Henkilötyövuodet ja kustannukset: Henkilötyövuosien ja toiminnan kustannusten jakauma tehtävälueittain vuonna 2012 on seuraava:

Tehtävälue	Henkilötyövuodet		Kustannukset (M€)	
	2012	2010	2012	2010
Tutkimus	300	294	26,2	24,5
Asiantuntijapalvelut ja viranomaistoiminta	180	200	19,3	21,5
Ympäristönseuranta, tietojärjestelmät ja raportointi	68	70	6,0	6,0
Johto, sisäinen hallinto ja viestintä	57	60	4,5	5,0
Hallinnonalan tukipalvelutehtävät	25	30	4,0	4,0
Yhteensä	630	654	60,0	61,0

Tavoitteet strategisille mittareille:

Rahoitusjouston määrä: Rahoitusjousto lisätään. Rahoitusjoustolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, jota ei vuoden alussa ole sidottu toiminnan ylläpitoon. Se kuvaa SYKEN mahdollisuuksia reagoida nopealla aikavälillä äkillisiin resurssitarpeisiin sekä suunnata toimintaa joustavasti. Rahoitusjousto indikoi toiminnallista tehokkuutta varmistamalla tarvittavien säästöjen syntymisen. Uusiin merkittäviin menoihin hankitaan lisärahoitus.

SYKEN sitomaton rahoitusosuus oli noin 0,5 milj.euroa vuoden 2011 alussa. Sitomaton rahoitusosuus pyritään nostamaan 1,0 milj.euroon vuoden 2015 loppuun mennessä.

Valikoitujen tuotteiden ja palveluiden tuottavuus: SYKE on systemaattisesti kerännyt tietoa eräiden tuotteiden ja palveluiden yksikkökustannuksista. Tarkoitus on laajentaa yksikkökustannusten arviointia nykyistä kattavammaksi niin, että sillä voidaan seurata merkittäviä resurssien käytön alueita ja arvioida tuottavuutta. Lisäksi tarkastellaan mahdollisuuksia arvioida laajempien kokonaisuuksien kuten tutkimustoiminnan tuottavuutta. Seurantajärjestelmää kehitetään yhteistyössä tilastokeskuksen kanssa ja se otetaan käyttöön 2012.

2.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Toiminnan yleiset tavoitteet 2010-2012:

Toteutetaan päivitettyä henkilöstösuunnitelmaa vuosille 2010-2015 sekä SYKEN uudistettua henkilöstöstrategiaa 2012-2015.

Tulostavoitteet 2010-2012:

- Henkilöstöstrategia uudistetaan vuoden 2011 lopulla. Henkilöstön taitoa, intoa ja rohkeutta edistetään osaamisen kehittämistä, henkilökiertoa ja urakehitystä tukevalla toimenpiteillä (urakehitysmalli valmis vuonna 2012, työhyvinvoinnin ja työyhteisön kehittämisellä) sekä strategisella palkitsemisella (tuloksellisuutta ja tuottavuutta edistävä palkitsemisjärjestelmä vuosina 2012-2013).
- Osaamisen johtamisen ja hallinnoinnin tueksi otetaan käyttöön koulutuksen tietojärjestelmä. LY-NETin ensimmäinen osaamisen kehittämissuunnitelma valmistuu syksyllä 2011.

		Toteuma 2010	Tavoite 2011	Tavoite 2012	Tavoite 2015
Työyhteisön toimivuus		3,35		3,40	
Henkilöstön määrä (htv)		654	620	610	580
Määräaikaisten osuus (%)		24	22	20	15
Korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus (%)		73	74	74	76
Henkilöstökoulutus (työpäivää/htv)		2,5	3,5	4,0	5,5
Sairauspoissaolot (työpäivää/htv)		8,1	8,0	7,9	7,5
Johtamisen erikoisammattitutkinnon suorittaneiden määrä	33	-	3	-	-
Ympäristöekonomian Diplomaohjelman suorittaneiden määrä	-	19	-	-	
Hanke- ja innovaatiojohtamisen erikoisammattitutkinnon suorittaneiden määrä	-	-	-	10	

Aluehallinto-, Valt-IT- ja valtion laboratoriahankkeiden sekä muiden mahdollisten uudistusten vaikutuksia ei ole huomioitu em. luvuissa.

3 TOTEUTTAMISEN SEURANTA JA RAPORTOINTI

Alustava, tiivis kokonaisarvio tulostavoitteiden toteutumisesta tehdään vuosittain 30.9. mennessä. Samalla raportoidaan keskeiset poikkeamat tulostavoitteiden toteutumisessa. Lopulliset raportit tulostavoitteiden toteutumisesta ja voimavarojen käytöstä toimitetaan toimintakertomuksen yhteydessä vuosittain 15. maaliskuuta mennessä.

Helsinki, 17. päivänä marraskuuta 2011

Ville Niinistö
Ympäristöministeri

Krista Kiuru
Asunto- ja viestintäministeri

Hannele Pokka
Kansliapäällikkö

Lea Kauppi
Pääjohtaja

